

Krčma

Pred časom sem na tem mestu napisal, kako je pri slovenskih vladajočih elitah na delu ruralni imaginarij države. Slovenijo vidijo kot grunt z neprepustno ograjo, ki ga je treba parcelirati med zaslužno klientelo ("našimi"). Oblast se prek tega mentalnega okvira vzpostavi kot roparska družina, ki uživa zaslužen plen. Država kot sistem pravnih, političnih in etičnih razmerij, administracija kot servis za državljane, učinkovito in dostopno (tj. poceni) sodstvo, kakovostno in prijazno šolstvo, vse to in še marsikaj je ostalo onstran realnih slovenskih plotov.

Imaginarij elit pa postane še bolj profan v glavah tistih, ki jih ščitijo. Policija, vojska, številne vohunske družine, ki menjajo svoja imena tako hitro, kot vodje, ki jih razmeščajo stranke, polvojaške pilske bratovščine takšnih in drugačnih specialcev, pilsodne izterjevalne družine obritoglavcev itd. tvorijo tragikomičen in grotesken represiven aparat, ki je bil vse prevečkrat zapleten v sumljive rabote prekupčevanj orožja, kriminala, ropov, ugrabitev in smešnih vohunskih peripetij. Če strankarski veljaki, ministri, poslanci, župani in uradniki enačijo svoje strankarsko-zasebne interese z dobrobitjo Slovenije, potem je jasno, da bo tudi represiven aparat ščitil le njihove in še svoje interese. Ti interesi so samoumevni in neupravljeni interesi "cele Slovenije". Vzpostavijo se s krčtivijo demokracije na strankarstvo, z medijskim redukcijonizmom (splet nadzora in komercializacije) in strašljivo konstrukcijo Drugega, ki izpade iz zdravega telesa "Slovenca" (tj. bawbav tujcev, beguncev, pedrov, narkomanov, čudakov, klošarjev, anarhistov, žensk, otrok, Prekmurcev, umetnikov, brezposelnih, revežev, norcev, coprnic, skejterjev, upokojencev, ... takorekoč večine nas, ki se drenjamo v Sloveniji). Samoumevno, normalno in realno je torej tisto, kar zastopajo in zastopijo elite, to je hkrati tisto, kar ščiti represivni aparat.

Pred mesecem sem se vračal iz Vidma v Italiji. Na meji je bila bistveno večja vrsta, kot tedaj, ko sem šel v Italijo. Naj se vidi, da so naši plotovi še višji od šengdenskih! Na mejnem bloku, na nadstrešju prehoda, nad glavami slovenskih miličarjev in carinikov, tam, kjer bi moralo pisati "Republika Slovenija" zagledam elektronski display, po katerem so brzele rdeče črke: "NEW GIRLS! STREAPTEASE, TABLE DANCE, LESBO SHOW..." Tam, kjer je prejšnji režim pozabil napisati, gesla o "bratstvu in enotnosti" ali pa o "proletarcih sveta, ki naj se združijo", tam današnji režim ni pozabil postaviti svojih maksim.

Policista (na ramenih je imel več kot eno črtico) sem nasmejan pobaral, kako to, da na uradnem državnem prehodu, tam, kjer bi moral biti kvečjemu grb, zastava in napis "Republika Slovenija", tržijo nova dekleta, slačiples in lezbošov. Izmazal se je, češ, če nekateri služijo s švercem ljudi na italijansko stran, pa lahko tudi oni kako zaslužijo.

Odgovor je bil v stilu zgornjih tez: ne gre za to, da je represiven aparat tu zato, da bi varoval demokratičen pravni red, temveč Oblast zasebnih interesov. Če se lahko nekateri znajdejo in tovorijo tujce v Italijo (ker so "naši" oziroma Slovenci, je zato njihovo kriminalno dejanje minimizirano), potem se lahko tudi oni znajdejo na svoj način. Gre za spontan tihi dogovor, za konstrukcijo samoumevnosti, ki temelji predvsem na izključevanju.

Pri prehodu v Italijo ali Avstrijo me včasih zmoti šengdensko temeljito brskanje po računalniku. Kot dolgočasen in motorist pa nisem imel občutka, da sem diskriminiran. Večkrat so me pospremili z željo po varni vožnji ali pa opozorili na spolzko cesto. Pri vstopu v Slovenijo in na Hrvaško pa je večkrat bilo treba prevohati vsak žep in cunj, dati na vpogled svoje atletsko telo in trezno odgovoriti na neumna vprašanja, kje je skrita droga.

Če bi hotel tovoriti prepovedane substance, bi si najel tovornjak ali Mercedes. Kam pa bi dal robo, če sem z motociklom? Ali so ti ljudje sploh šolani, so debilne ameriške nadaljevanke, ki vsevprek sejejo predsodke, skrajni domet njihove izobrazbe? Ali pa se tako zavarujejo pred tistimi, ki jih dejansko ščitijo – pred Našimi? Kaj bi bilo, če bi odkrili nedovoljeno v Mercedesu, BMWju ali Audiju? Pri človeku, ki je Naš, ki pritisne nekaj številčk na GSMju in ti nakoplje kopico težav. Neeee, to pa že ne! Bolje je odkriti en joint in gnjaviti srednješolce, ki se zadeti vračajo iz diskoteke, kot da bi “nabasal” na Naše.

Pri vstopu v Slovenijo bije v oči odsotnost simbolnega in vdor realnega. Problem, ki je bil nekoč zgolj teoretski, se je na robu našega polotoka udejanjil. Imaginarij grunta se je realiziral kot krčma. Krčma, ki ponuja spolne užitke. Sam nimam nič niti proti krčmam, niti proti spolnim užitek. Skrbi me le, če cela država postane krčma in to krčma, ki iz spolnega užitka izključuje večino svoje populacije. Slačipunce in namizni ples sta namenjena moški publiki. Manjkajo slačifantje na, ali pa pod mizo. Tudi lezbošov najbrž ni namenjen lezbijkam. Resnici na ljubo manjka tudi pedrošov, pa transvestiti, transeksualci, ovce itd.

Če slovenske elite dojemajo svojo državo kot krčmo, potem se ne smemo čuditi, da nas Evropska unija ne sprejema za enakovredne partnerje pridruževanja. V krčmo bodo pošiljali le navodila za poslovanje in ustrezne inšpekcije, ki ugotavljajo morebitne kršitve meril. Škandal v zvezi z veterinarsko službo v Sloveniji je povsem na ravni higienske inšpekcije v gostinskem obratu. Slovenija ne more biti enakovreden partner, dokler njene elite ne bodo spremenile zgoraj opisanega imaginarija. Ta sprememba pa je možna le z odpravo teh elit, kar je malo možno, ker jih varuje strankarstvo (beri: vedno večja apatija volivcev), medijska enostranskost in groteskni represivni aparat.

Drugo leto bomo praznovali desetletnico samostojne Republike Slovenije. Verjamem, da bo to priložnost za vrsto elitnih ritualov, ki bodo obnovili ideološko samorazumevanje Naših in Drugih. Vendar menim, da, če že smo v krčmi, potem je treba zahtevati tudi jasen račun. Pripraviti moramo teoretski obračun zadnjih desetih let in obdobja, ki je predhodil. Pri tem ne smemo vzeti v račun le nacionalističnih identitet in vladajočega diskurza politike in medijev, temveč tudi vse tiste bazične politične moči, ki so nudile odpor konstrukciji Drugega, ropanju in goljufanju nemočnih, ki so vnašale pozitivne programe, se drznile zagovarjati pravico do autonomnega in drugačnega življenja, ki v oblasti niso videli silo novodobnih graščakov, temveč uslužbenca, ki so dolžni nuditi z zakonom zagotovljene storitve, ki slovenstvo niso razumeli kot izključevanje, temveč pogumno vključevanje med nas vseh tistih, ki so ustvarjalni ali pa v stiski.

Krčmarjem je treba izstaviti račun in jim nakopati še kakšno inšpekcijo, pa čeprav bodo morali zapreti svojo beznico. Slovenija naj bo država državljanek in državljanov ter tistih, ki so v stiski in jim gostoljubno ponudimo roko. Njene institucije naj služijo tistim, ki potrebujejo ustrezne storitve. Stranke in mediji naj odnehajo slepo propagirati dvomljive avanture in združbe kot je to npr. NATO. Z Evropsko Unijo se pogajajmo enakovredno, trezno in pokončno: ne povezujmo se s tistimi, ki oblikujejo nov svetovni red na podlagi delitve na “znotraj in zunaj”, “tu in tam”, “mi in oni”, “urejeni in kaotični”, “bogati in revni”... Če smo za inkluzivno Slovenijo, moramo biti dosledno tudi za inkluzivno Evropo. V Evropi, kjer ob desetletnici padca berlinskega zidu iz njegovih zidov gradijo novo ograjo, pač ne rabimo siliti za vsako ceno. Naiven je tisti, ki misli, da bo ta združba lahko obstala na takšnih temeljih za daljši čas. To nas uči zgodovina Evrope.

Darij Zadnikar

* Pri heroinskih poslih je zato v medijih govor o “albanski mafiji” in “gorenjskih avtoprevoznikih”. Gorenjska ali – bognedaj! – dolenjska mafija ne moreta obstajati.